

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 01.10.2024 r.

Poz. 4088

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.57.2024.AK WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 28 sierpnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr VI/37/2024 Rady Gminy Choczewo z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Choczewo.

Uzasadnienie

W dniu 2 sierpnia 2024 r. do wojewody pomorskiego wpłynęła uchwała Nr VI/37/2024 Rady Gminy Choczewo z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Choczewo, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721) w zw. z art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 233), dalej jako „u.o.s.p.”.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 14 sierpnia 2024 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Choczewo o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 15 ust. 2 u.o.s.p. w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Na wstępie należy wskazać, że zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym działał ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 686/12). Zgodnie z art. 15 ust. 1 u.o.s.p., strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Z kolei art. 15 ust. 2 u.o.s.p. stanowi, że wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej

godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

W § 2 uchwały Rada Gminy Choczewo ustaliła „*ekwiwalent pieniężny dla strażaków ratowników OSP z terenu Gminy Choczewo w wysokości 21,00 zł za udział w szkoleniu za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny.*”.

Należy wskazać, że Rada Gminy zawężyła w uchwale katalog przypadków wymienionych w art. 15 ust. 1 u.o.s.p., określając wysokość ekwiwalentu tylko za udział w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych i szkoleniach. Tym samym Rada nie określiła wysokości ekwiwalentu należnego strażakom ratownikom za udział w ćwiczeniach. Uchwała będąca aktem prawa miejscowego, a taką jest przedmiotowa uchwała, jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa i musi stanowić regulację kompleksową, jasną i precyzyjną (zob. wyrok NSA z dnia 6 maja 2021 r., sygn. akt I GSK 169/21). Należy zauważyć, że przepisy uchwały w obecnej formie odbierają strażakom ratownikom OSP prawo do otrzymania ekwiwalentu za udział w ćwiczeniach. W ocenie organu nadzoru przez pominięcie określenia wysokości ekwiwalentu dla jednego z określonych w ustawie przypadków Rada Gminy Choczewo nie wypełniła prawidłowo delegacji ustawowej wynikającej z treści art. 15 ust. 2 u.o.s.p., co stanowi podstawę stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr VI/37/2024 Rady Gminy Choczewo z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Choczewo, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem wojewody pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz